

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

"Клінічна анатомія та оперативна хірургія"

1. Хірургічний інструментарій, шовний і перев'язочний матеріал. Первинна хірургічна обробка проникаючих і непроникаючих поранень мозкового відділу голови. Хірургічна анатомія внутрішньої основи черепа.

Принципи комплектування наборів інструментів для операційних та користування ними. Навички обробки і ізоляції операційного поля та місцевого інфільтраційного знеболення. Техніка поширеного розтину, з'єднання м'яких тканин, тимчасової і кінцевої зупинки кровотечі в рані, техніка в'язання вузлів. Хірургічна анатомія лобово-тім'яно-потиличної ділянки: межі, особливості поширеної будови. Етапи первинної хірургічної обробки поранень мозкового відділу голови. Техніка зупинки кровотечі з судин підшкірної клітковини, кісток черепа, оболонок головного мозку і венозних пазух. Хірургічна анатомія внутрішньої основи черепа, оболонок головного мозку, міжоболонкових просторів і лікворопровідних шляхів. Обґрунтування клініки переломів основи черепа.

2. Клінічна анатомія скроневої ділянки і ділянки соскоподібного відростка. Артротомія, кістково-пластична та декомпресійна трепанація черепа.

Поширена будова скроневої ділянки і ділянки соскоподібного відростка. Краніо-церебральна топографія. Техніка артротомії, кістково-пластичної та декомпресійної трепанації черепа.

3. Клінічна анатомія бічної ділянки лиця. Анестезія гілок трійчастого нерва. Операції при хронічних фронтитах і гайморитах.

Особливості кровопостачання та венозного відтоку бічної ділянки лиця. Топографія привушної залози та гілок лицьового нерва. Розрізи при гнійному паротиті. Топічна діагностика пошкоджень лицьового нерва. Обґрунтування шляхів розповсюдження гнійних запальних процесів на лиці. Екстраоральна анестезія верхньо- і нижньощелепних нервів. Технічні прийоми операцій при хронічному фронтиті та гаймориті.

4. Межі, фасції, клітковинні простори шиї, поділ на трикутники. Топографічна анатомія підщелепного і сонного трикутників шиї.

Поширена будова підщелепного і сонного трикутників шиї. Хірургічна анатомія підщелепної слинної залози. Обґрунтування і виконання на фізичному тілі людини найбільш раціональних розрізів для дренивання флегмон і абсцесів шиї.

5. Клінічна анатомія грудинно-ключично-соскоподібної ділянки і латерального трикутника шиї. Ваго-симпатична блокада за О.В. Вишневським. Оперативні втручання на органах шиї.

Хірургічні доступи до органів шиї, судинно-нервового пучка і грудної лімфатичної протоки. Ваго-симпатична блокада за О. В. Вишневським. Анестезія шийного і плечового сплетень. Хірургічне лікування синдрому компресії судинно-нервового пучка міждрабинчастого проміжку. Трахеотомія і конікотомія. Хірургічне лікування дифузного та вузлового зобу. Доступ до шийного відділу стравоходу і зашивання його рани. Оголення загальної та зовнішньої сонних артерій. Етапи каротидної тромбendarтеректомії.

6. Хірургічна анатомія підключичної ділянки, молочної залози, грудної стінки, плеври і діафрагми. Пункція плевральної порожнини. Первинна хірургічна обробка проникаючих поранень грудної стінки.

Пункція та катетеризація підключичної вени. Оголення підключичної артерії. Розрізи при гнійних маститах. Хірургічне лікування доброякісних та злоякісних пухлин молочної залози. Розрізи для дренивання субпекторальних флегмон. Пункція плевральної порожнини. Резекція ребра. Первинна хірургічна обробка прониклих поранень грудної стінки. Фундоплікація за Ніссеном. Мамарнокоронарний анастомоз. Блокада міжреберних нервів.

7. Середостіння та його відділи. Хірургічна анатомія легень. Операції на серці і перикарді.

Топографія органів та судинно-нервових утворень верхнього середостіння. Клітковинні простори середостіння, шляхи розповсюдження гною та методи їх дренивання. Хірургічні доступи до легень і серця. Пневмонектомія, лобектомія та сегментектомія. Пункція перикарда. Первинна хірургічна обробка ран грудей з пошкодженням серця. Мітральна комісуротомія, перев'язка відкритої артеріальної протоки, хірургічні втручання при коарктації аорти. Хірургічне лікування ішемічної хвороби серця (аортокоронарне шунтування, мамарно-коронарний анастомоз, перев'язка внутрішньої грудної артерії, балонна коронарна ангіопластика, стентування коронарних артерій).

8. Хірургічна анатомія органів заднього середостіння. Хірургічні втручання на стравоході.

Топографія органів і судинно-нервових утворів заднього середостіння. Анатомо-фізіологічне обґрунтування доступів до стравоходу на різних рівнях. Оперативні втручання при ушкодженні стравоходу. Етапи езофагопластики. Оголення грудної лімфатичної протоки.

9. Хірургічна анатомія передньобочкової стінки живота. Оперативне лікування пупкових гриж і гриж білої лінії живота. Хірургічна анатомія і оперативне лікування пахвинних гриж.

Проекція органів черевної порожнини на передньобочкову стінку живота. Техніка лапаротомії і анатомо-фізіологічне обґрунтування серединним, парамедіанним, транс- і параректальним, косим, поперечним і комбінованим розрізам. Принципи оперативних втручань і способи пластики грижових воріт при пупкових грижах і грижах білої лінії живота. Причини виникнення косих і прямих пахвинних гриж. Пластика передньої і задньої стінок пахвинного каналу. Техніка операцій при зацемлених пахвинних грижах.

10. Клінічна анатомія та оперативна хірургія очеревини і органів верхнього поверху черевної порожнини.

Методика ревізії органів черевної порожнини. Техніка хірургічної обробки проникаючих поранень живота з ушкодженням порожнистих органів. Накладання кишкових швів. Хірургічна анатомія печінки, жовчного міхура, жовчних протоків,

дванадцятипалої кишки, підшлункової залози і селезінки. Техніка холецистостомії, холецистектомії, холедохотомії, холедоходуоденостомії, папілосфінктеротомії і трансдуоденальної папілосфінктеропластики. Оперативні доступи до підшлункової залози. Техніка спленектомії. Розтин і дренивання піддіафрагмального абсцесу позаплевральним трансторакальним доступом за Мельниковим. Зупинка кровотечі з печінки. Мобілізація дванадцятипалої кишки за Кохером.

11. Клінічна анатомія та оперативна хірургія шлунка і органів нижнього поверху черевної порожнини.

Хірургічна анатомія шлунка, тонкої і товстої кишки. Ревізія органів нижнього поверху черевної порожнини. Ушивання рани тонкої кишки. Резекція тонкої кишки з накладанням ентероентероанастомозу бік у бік і кінець у кінець. Апендектомія. Накладання протиприродного відхідника. Гастротомія. Накладання трубчастої і зубовидної фістули. Накладання гастроентероанастомозу за Вельфлером, Гаккером-Петерсеном і Ру. Резекція шлунка за Більтрот I і Більтрот II в модифікації Гофмейстера-Фінстерера. Стівбурова, селективна і селективна проксимальна ваготомія. Пілоропластики за Гейнеке-Мікулічем і Фіннеєм. Накладання гастродуоденоанастомоз за Жабуле. Техніка ушивання перфоративної виразки шлунка.

12. Клінічна анатомія поперекової ділянки, хребта, спинного мозку та заочеревинного простору.

Операції на хребті, нирках та сечоводах.

Пошарова будова поперекової ділянки, анатоμο-функціональні особливості хребта і спинного мозку. Спинномозкова пункція, епідуральна і спінальна анестезія. Техніка ламінектомії. Пошарова будова клітковини заочеревинного простору. Обґрунтувати шляхи розповсюдження гнійних затьоків у заочеревинному просторі. Хірургічна анатомія нирок, надниркової залози, сечоводів і судинно-нервових утворень заочеревинного простору. Оперативні доступи до нирок і сечоводів. Анатоμο-фізіологічне обґрунтування і техніка виконання паранефральної блокади. Техніка нефролітомії, нефректотомії, резекції нирки, уретеролітомії, пієлолітомії.

13. Клінічна анатомія та оперативна хірургія таза.

Топографічна анатомія малого таза. Хірургічна анатомія сечового міхура, передміхурової залози, матки, прямої кишки, чоловічої і жіночої промежини. Обґрунтування шляхів розповсюдження гною і сечових затьоків по клітковинним просторам таза. Способи дренивання клітковинних просторів таза. Пункція сечового міхура. Надлобковий розтин сечового міхура і накладання сечоміхурової фістули. Трансвезикальна аденомектомія. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння піхви. Операції при позаматковій вагітності. Розтин при парапроктиті. Техніка операції при геморої, водянці яєчка і варикоцеле.

14. Клінічна анатомія та оперативна хірургія сідничної ділянки, кульшового суглоба і стегна.

Обґрунтування шляхів розповсюдження гнійників з клітковинних просторів сідничної ділянки. Розрізи для розтину флегмон сідничної ділянки і задньої ділянки стегна. Оголення судин і нервів сідничної ділянки. Обґрунтування симптоматики ураження сідничного нерва. Оголення сідничного нерва і накладання швів на нерв. Слабкі місця капсули кульшового суглоба і шляхи розповсюдження параартикулярних флегмон при кокситі. Пункція кульшового суглоба. Артротомії і резекції кульшового суглоба. Оголення судинно-нервових утворень в верхній, середній і нижній третині стегна. Способи пластики грижових воріт при стегновій грижі. Обґрунтування симптоматики пошкодження стегнового і затульного нервів.

15. Хірургічна анатомія та оперативна хірургія ділянки коліна, колінного суглоба, гомілки, медіальної кісточки і стопи.

Шляхи розповсюдження параартикулярних флегмон. Пункція колінного суглоба. Техніка артротомії і резекції колінного суглоба. Обґрунтування симптоматики пошкодження великогомілкового, загального малогомілкового нервів, шляхів розповсюдження гнійних процесів при флегмонах гомілки, стопи і розрізи для їх дренивання.

16. Клінічна анатомія та оперативна хірургія лопаткової, пахвової, дельтоподібної ділянок, ділянки плеча і плечового суглоба.

Топографо-анатомічне обґрунтування шляхів розповсюдження гнійно-запальних процесів лопаткової і дельтоподібної ділянок. Техніка розтину і дренивання кістковофіброзних лож, предлопаткових щілин і піддельтоподібного клітковинного простору. Обґрунтування шляхів розповсюдження параартикулярних флегмон при гнійному омартриті. Оволодіння технікою пункції, артротомії і резекції плечового суглоба. Обґрунтування шляхів розповсюдження гнійних процесів пахвової ямки і розрізів для їх дренивання. Оголення судинно-нервових пучків пахвової ділянки і ділянки плеча.

17. Клінічна анатомія та оперативна хірургія ділянки ліктя, передпліччя, зап'ястя та кисті. Операції на судинах. Ампутації та дезартикуляції.

Пункція, артротомії і резекції ліктьового суглоба. Симптоматика пошкодження серединного, ліктьового і променевого нервів. Обґрунтування шляхів розповсюдження запальних процесів при флегмонах передпліччя і розрізів для їх дренивання. Лікування різних форм панарицію. Обґрунтування шляхів розповсюдження гнійнозапальних процесів і розрізів для їх дренивання при флегмонах кисті. Топографо-анатомічне обґрунтування функціональних і чутливих порушень при пошкодженні основних нервових стволів верхньої кінцівки. Провідникові блокади серединного, ліктьового і променевого нервів. Провідникова анестезія за Лукашевичем-Оберстом і за Брауном-Усолицевою. Оголення і перев'язки артерій кінцівок. Обґрунтування шляхів колатерального кровообігу після перев'язки магістральних судин. Техніка судинного шва. Способи хірургічного лікування варикозного розширення вен нижніх кінцівок.

18. Диференційований залік з навчальної дисципліни "Клінічна анатомія та оперативна хірургія"

Відповідачі на запитання студенти на фізичному тілі людини демонструють прикладні аспекти клінічної анатомії, прийоми оперативних втручань, знання хірургічного інструментарію і вміння їм користуватися.